وجود واسطه در روایت حفص و تأیید کلام محقق اول در مجهول بودن آن

در مطلبی که دیروز از روایت حفص و از کتاب معتبر عرض کردم، دو افاده فرمودهاند. در صفحه «مراحل طولی انشاء حکم» آنها را آوردهام. روایت حفص را آوردهام. از بحارالانوار هم عبارات را آوردهام. بعد هم از معتبر آوردهام. بعد هم افاده ایشان (یکی از شاگردان) - مطلب اول و مطلب دوم- را آوردهام. خُب مطلب اول مطلب صحیحی است. فرمودهاند شما در روایت حفص فرمودید، محقق که فرموده «مروی عنه» روایت حفص، مجهول است، معلوم نیست که اینطور باشد. فرمودهاند بله، در آخر روایت هست. میگوید: «عمن هذا فقال عن موالنا أبي عبد الله علیهالسلام»؛ «قلت» برای حفص میشود «عمن هذا؟ فقال» یعنی آن بعض موالی. لذا این بعض موالی، بین این مطلبی که برای حفص نقل شده با امام علیهالسلام، واسطه میشود. پس یک واسطه دارد. این مطلب درستی است. ظاهرا محتملات دیگر در حد صفر است. مثلاً محتملاتی که در برخی از روایت هم هست؛ این احتمال که امام علیهالسلام در آن جا حضور داشتند. او از ابن ابی لیلی سؤال کرد، نه اینکه خودش بلد باشد، او هم نتوانست جواب بدهد، لذا به امام علیهالسلام ارجاع داد. بعد آن جا که میگوید «قلت عمن هذا»، منظور، راوی از حفص باشد؛ «سألته انا» به خود حفص بخورد. یعنی من ـ حفص از امام سؤال کردم، نه من ـ حفص از رجل موالی سؤال کردم. این محتملاتی که دیروز بود. من نگاه که کردم تقریباً این محتملات در حد صفر است. و لذا این مطلب اول، مطلب درستی است. اینکه در پایان روایت شریفه میگوید «فقلت»، یعنی من ـ حفص، «عمن هذا؟»؛ این مطلبی که گفتی «سقطت الرخصة و لزمهم الفرض الاول» را چه کسی نقل کرده؟ «فقال عن موالنا ابی عبد الله علیهالسلام»؛ پس همانطور که محقق فرمودند در «مروی عنه» واسطه هست.

بازبینی #1
ایجاد شده 30 آوریل 2026 12:23:07 توسط ... .
به روزرسانی شده 30 آوریل 2026 12:23:22 توسط ... .